

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 10 oktober 2016

Agenda nr:

Onderwerp: Openbare verlichting gemeente Valkenburg aan de Geul

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Doel:

Nieuw beleid voor openbare verlichting in de gemeente Valkenburg aan de Geul per 1-1-2017.

Samenvatting:

Het huidige beleid voor openbare verlichting loopt dit jaar af. Sinds de inwerkingtreding van dit beleid heeft vooral de LED techniek zich sterk doorontwikkeld. Ook heeft uw Raad een taakstellende bezuiniging opgelegd. Vanuit het Rijk is er het Energieakkoord met duurzaamheidsdoelstellingen voor de toekomst. Met dit voorstel wordt nieuw beleid voor openbare verlichting voorgesteld. We zetten in op het uitvoeren van de taakstellende bezuiniging en bieden daarnaast een alternatief om ook Duurzaamheidsdoelen te behalen de Leefbaarheid en Veiligheid in onze gemeente te stimuleren.

Advies:

1. Het College mandateren om samen met de Cie SOB uitvoering te geven aan de taakstellende bezuiniging op het budget Openbare Verlichting;
2. In één keer vervangen van alle resterende armaturen door LED (exclusief de verlichting in het centrum van Valkenburg voortkomend uit het Centrumplan);
3. De volledige ombouw naar LED in 2017 (laten) uitvoeren;
4. Een krediet ter grootte van € 1.141.920 reserveren in de begroting 2017;
5. Een jaarlijkse stelpost ter grootte van € 12.468 reserveren voor het vervangen van slechte lichtmasten en onvoorziene omstandigheden;
6. Een nieuw ontzorgingscontract (per 26 mei 2018) voor het beheer en onderhoud van openbare verlichting (openbaar) aanbesteden;
7. Het College mandateren om namens uw Raad een beleidsdocument vast te stellen waarin
 - a. Een evaluatie is opgenomen van het huidige (en aflopende) beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2016;
 - b. Adviespunten 1 t/m 3 zijn verwerkt.
8. De financiële consequenties van dit besluit (zijnde een vermindering van de reservepositie van de gemeente Valkenburg aan de Geul met € 1.141.920) te betrekken bij de vaststelling van de begroting 2017 ev.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Op 5 november 2012 stelde uw Raad het (huidige) beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2016 vast.

Sindsdien hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die koersbepalend zijn voor de toekomst. Zo besloot uw Raad met het vaststellen van de Programmabegroting 2016-2019 tot een taakstellende (jaarlijkse) bezuiniging op het budget Openbare Verlichting. Concreet houdt deze taakstellende bezuiniging het volgende in:

- € 25.000 bezuinigen op het budget Openbare Verlichting voor boekjaren 2016 en 2017;
- Per 2018 jaarlijks € 37.500 bezuinigen.

Vanuit het Rijk is er het Energieakkoord. Dit akkoord staat voor duurzame groei en het bevat afspraken en ambities over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Het Energieakkoord bevat de volgende concrete doelstellingen voor openbare verlichting:

- 20 % energiebesparing in 2020 ten opzichte van 2013;

- 40 % slim energiemanagement in openbare verlichting in 2020.

Ook ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente vragen om een herziening van prioriteiten en standpunten. Op het gebied van innovaties heeft vooral de LED-techniek zich in een sneltreinvaart doorontwikkeld. Dit betekent krachtige lichtbronnen met een zeer laag energieverbruik en die een beperkte onderhoudsinvestering vragen ten opzichte van de conventionele technieken.

Kortom, het huidige beleid is onvoldoende toekomst vast en de looptijd van het beleidsplan openbare verlichting is bijna verstreken. In het belang van duurzaamheid en toekomstvastheid zijn beleidswijzigingen noodzakelijk. Vooruitlopend hierop is in de Kaderbrief ter zake al het volgende vermeld. “Het realiseren en in stand houden van openbare verlichting is geen wettelijke verplichting. De gemeente is in beginsel wel aansprakelijk voor door derden geleden schade wanneer de uitrusting van de weg niet voldoet aan de eisen, die redelijkerwijs daaraan gesteld mogen worden. Er bestaat dus voldoende beleidsvrijheid om taakstellend een bezuiniging door te voeren van € 25.000,- in 2016, oplopend tot € 37.500,- vanaf 2018. Hoe deze bezuiniging zou kunnen worden gerealiseerd is op 10 mei 2016 in de raadsadviescommissie SOB gepresenteerd. De commissie heeft ons College verzocht om nog dit jaar met een voorstel te komen, inhoudende de volledige omschakeling op LED-verlichting en om in dit voorstel de taakstellende bezuiniging te verwerken”. Cijfermatig kon behoudens de taakstelling niets worden aangegeven, omdat deze cijfers nog niet bekend waren. Het gevolg hiervan is dat de gevraagde investering en kosten niet zijn verwerkt in de begroting 2017. Vandaar ons voorstel om de gevraagde bedragen alsnog te betrekken bij de vaststelling van de begroting 2017 ev. Op deze wijze is integrale afweging mogelijk. Ons College is zich er van bewust dat de begroting nu al niet sluitend is.

Het is wenselijk om zo snel mogelijk (uiterlijk per 1-1-2017) nieuw en toekomst-vast beleid vast te stellen voor openbare verlichting. Hiermee willen we:

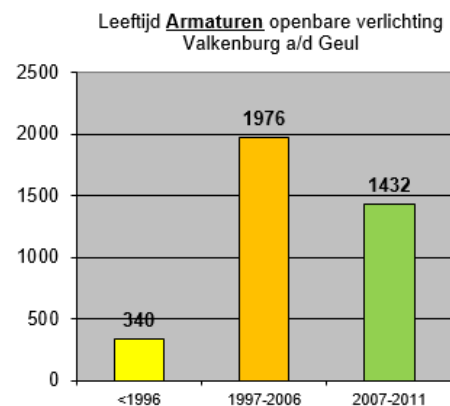
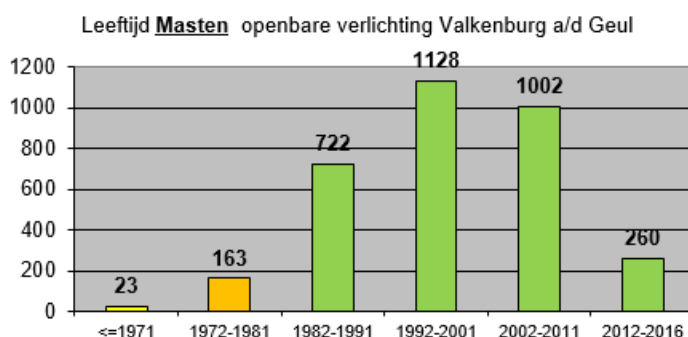
1. de taakstellende bezuiniging realiseren;
2. de doelstellingen en ambities uit het Energieakkoord realiseren;
3. optimaal aansluiten op ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen
4. een kwaliteitsslag maken in openbare verlichting (veiligheid en leefbaarheid).

3. Relatie met bestaand beleid

In de gemeente Valkenburg aan de Geul staan ca. 3.300 masten waaraan ca. 3.800 armaturen zijn bevestigd. We hanteren op dit moment de volgende (beheers)uitgangspunten:

- afschrijvingstermijn masten: 45 jaar
- afschrijvingstermijn armaturen: 20 jaar

De onderstaande figuren geven de leeftijdsverdeling van masten en armaturen aan.

Meer dan de helft van alle (operationele) armaturen zijn geplaatst in de periode tot en met 2006. Op dit moment is ca. 10 % omgebouwd naar LED.

Het huidige beleidsplan gaat uit van gefaseerd projectmatig vervangen van masten en armaturen op basis van leeftijd. Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 20 jaar voor een armatuur met conventionele lichtbron, zal het grootste deel van de in totaal ca. 3.800 armaturen de komende jaren aan vervanging toe zijn. Op dat moment wordt (op basis van huidige beleidsuitgangspunten) besloten of een armatuur wordt vervangen door een conventionele lichtbron of door LED. Ombouw naar LED heeft op dat moment wél de voorkeur. Vooral de armaturen voorzien van een conventionele lichtbron vragen veel onderhoud (en een daarbij horende investering).

Op basis van het huidige beleid is het niet mogelijk om de taakstellende bezuiniging te realiseren, zonder dat dit verregaande consequenties heeft. Denk hierbij aan het verwijderen van lichtmasten of versoberen op onderhoud. Op basis van de huidige beleidsuitgangspunten worden ook de doelstellingen uit het Energieakkoord niet behaald en zijn er beperkte innovaties mogelijk.

Ontzorgingscontract met ZIUT

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in 1998 (net als vele andere Limburgse gemeenten) een overeenkomst gesloten met ZIUT (destijds Mega Limburg) inzake aanleg, beheer en onderhoud van openbare verlichting. Het betreft een totaal-ontzorgingscontract. Ook het geven van advies en het uitwerken van relevante beleidsplannen hoort hierbij.

Deze overeenkomst werd in 2008 voor de duur van 5 jaar verlengd, waarna de overeenkomst door ons College in september 2012 werd opgezegd en heeft sindsdien (nog) een juridische looptijd van 5 jaar, zodoende tot en met 26 mei 2018. De opzegging in 2012, dus per 2018, had tot doel om het beheer en onderhoud van openbare verlichting in de vorm van een nieuw ontzorgingscontract (per 26 mei 2018) aan te kunnen aanbesteden.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

4.1 Verkennend gesprek met Commissie SOB

Tijdens de commissievergadering SOB op 10 mei jl. stond het thema openbare verlichting geagendeerd. Het doel was om in overleg met de commissieleden richting te bepalen voor nieuw beleid.

Advies Commissie SOB:

Uit deze themapresentatie heeft ons College de wens opgevat om een raadsvoorstel uit te werken met mogelijke varianten. Er dient daarbij ook te worden gekeken naar het volledig en in één keer vervangen van alle armaturen door LED, de zogenaamde “verleiding” van de openbare verlichting.

De mogelijke varianten zijn:

1. verwijderen van lichtmasten dan wel verminderen van de zogenaamde branduren;
2. versoberen van onderhoudsactiviteiten;
3. vervangen van bestaande armaturen door LED;
4. een combinatie van de opties 1 t/m 3.

Met varianten 1 en 2 (of een combinatie van beiden) kan de taakstellende bezuiniging worden gerealiseerd. Deze varianten hebben echter ook andere effecten. Het verwijderen van lichtmasten dan wel het verminderen van de zogenaamde branduren betekent dat delen van de gemeente op bepaalde avond- en/of nachtmomenten niet verlicht zijn. Dit kan aanzienlijke nadelige consequenties hebben voor de (verkeers-)veiligheid en de leefbaarheid. Het versoberen van onderhoudsactiviteiten kan behoorlijke nadelige effecten hebben op de uitstraling van de openbare ruimte. Met variant 1 en 2 (of een combinatie van beiden) kan de taakstellende bezuiniging aldus worden ingevuld maar worden de doelstellingen echter uit het Energieakkoord niet behaald. Variant 3 vraagt een grote primaire investering maar zorgt daarentegen voor directe besparingen op elektriciteitsverbruik en onderhoud. Variant 3 verhoogt de kwaliteit van de openbare verlichting en daarmee de veiligheid en leefbaarheid. Ook worden de doelstellingen uit het Energieakkoord (per direct) behaald.

Standpunt College:

We stellen uw Raad één variant voor waarbij de taakstellende bezuiniging kan worden gerealiseerd. Tevens geven we hierbij aan dat het niet mogelijk is om de taakstellende bezuiniging te realiseren én tevens tegemoet te komen aan het Energieakkoord. Daarom bieden we uw Raad nog een extra keuzeoptie aan. Deze keuzeoptie vraagt een investering maar daarmee voldoet de gemeente Valkenburg a/d Geul ook per direct aan Duurzaamheidsdoelstellingen. Het aanbesteden van een nieuw ontzorgingscontract voor Openbare Verlichting (per 26 mei 2018) geldt in alle gevallen als uitgangspunt.

4.2 Realiseren taakstellende bezuiniging

Om de taakstellende bezuiniging te kunnen uitvoeren moeten er keuzes worden gemaakt. Deze keuzes hebben vooral betrekking op het verminderen van het aantal branduren of het aantal masten. De voor- en nadelen hebben we reeds eerder aangegeven. We stellen voor om samen met de Commissie SOB invulling te geven aan de uitvoeringswijze van de taakstelling. Kortgezegd: we willen in een werksessie met de commissieleden samen bepalen welke lichtmasten worden verwijderd en welke reducties in branduren wordt doorgevoerd. Het College zal hiervoor suggesties aandragen. De taakstellende bezuiniging wordt hiermee uitgevoerd, de doelstellingen uit het Energieakkoord echter niet behaald.

4.3 Extra keuzeoptie: volledige ombouw naar LED (*totale verledning van de openbare verlichting*)

We stellen voor om het restant aan openbare verlichting (ná uitvoering van de taakstellende bezuiniging) volledig om te bouwen naar LED. Hiermee worden de doelstellingen uit het Energieakkoord (per direct) behaald en het geeft een krachtige impuls aan kwaliteit (veiligheid, leefbaarheid en uitstraling). Hieronder hebben we deze extra keuzeoptie verder uitgewerkt.

Het totale aantal armaturen in de gemeente Valkenburg aan de Geul bedraagt (op dit moment) 3.748 stuks. Reeds 419 van deze armaturen zijn al omgebouwd naar LED. De bestaande verlichting in het centrum van Valkenburg (op basis van het Centrumplan Valkenburg) wordt gehandhaafd. Dit zijn ca. 318 armaturen. Het totale aantal te vervangen (bestaande) armaturen bedraagt 2.928 stuks.

In deze keuzeoptie gaan we uit van het volledig en in één keer vervangen van deze 2.928 armaturen door LED in 2017. Dit vraagt een investering van € 1.141.920 (ca. € 390 per armatuur). De jaarlijkse besparing op energie en onderhoud (na ombouw) bedraagt op dat moment ca. € 58.145 (€ 8.145 besparing op energie en € 50.000 besparing op onderhoud). De onderstaande figuur geeft energiebesparing weer ten opzichte van de Duurzaamheidsdoelstellingen.

Energieverbruik Valkenburg aan de Geul OVL 2013	:	793.232 kWh
Doelstelling 20% Energiebesparing in 2020	:	158.646 kWh
Energieverbruik 2020	:	524.618 kWh
Energiebesparing t.o.v. 2013	:	268.614 kWh (=34%)
Doelstelling 20% Energiebesparing in 2020	:	wordt gehaald !

Doelstelling slim energiemanagement

Doelstelling 40% slimme verlichting in 2020	:	wordt gehaald !
---	---	-----------------

Noot:

Diverse gemeenten kampen met het vraagstuk van enerzijds bezuinigen op het budget Openbare Verlichting en anderzijds het behalen van Duurzaamheidsdoelstellingen. De gemeenteraad van Schinnen besloot onlangs om het volledige areaal aan openbare verlichting per direct om te bouwen naar LED. Hiermee wordt per direct voldaan aan de Duurzaamheidsdoelstellingen.

Aanleg, beheer en onderhoud openbare verlichting na mei 2018

De genoemde besparingen zijn op basis van het huidige ontzorgingscontract gegarandeerd tot mei 2018. We verwachten dat de aanbesteding van een nieuw ontzorgingscontract minstens zal resulteren in continuïteit van de genoemde jaarlijkse besparing. Het is ook mogelijk dat besparingen hoger uitvallen (aanbestedingsvoordeel) Lager zou mogelijk kunnen maar ligt niet voor de hand.

5. Samenwerking

N.v.t.

6. Aanbestedingen

In de lopende overeenkomst met ZIUT is bepaald dat ZIUT zorg draagt voor de aanleg, vernieuwing, vervanging, onderhoud en exploitatie van de openbare verlichtingsinstallatie. In de bijlage wordt dit nader gespecificeerd en wordt bijvoorbeeld bepaald dat tot de werkzaamheden van ZIUT wordt gerekend de eventuele energiebesparingsprojecten. De voorgestelde vervanging van alle armaturen door LED kan hieronder geschaard worden. Een afzonderlijke aanbestedingsprocedure is hiervoor niet noodzakelijk, daar de huidige overeenkomst met ZIUT reeds tot stand is gekomen, na een openbare procedure.

In voornoemde overeenkomst met ZIUT was een verlengoptie opgenomen. Hiervan is gebruik gemaakt, waarmee het contract twee maal met 5 jaar is verlengd. Het contract is inmiddels opgezegd en zal eindigen per mei 2018. Elke overeenkomst met enige partij na afloop van het huidige contract, zal beoordeeld moeten worden als een nieuwe overeenkomst. Een nieuwe dienstverlenings- en/of leveringsovereenkomst, zoals voorgestaan door de gemeente, met een geraamde (totale) waarde boven de vastgestelde drempelwaarde moet (Europees) worden aanbesteed. De drempelwaarde(s) voor genoemde overeenkomst is gelegen bij € 209.000. De raming van het voorgestane contract is op jaarbasis al hoger dan dit drempelbedrag. Daar het een meerjarenovereenkomst zal betreffen, zal een Europese aanbestedingsprocedure moeten worden doorlopen. Het ontzorgingscontract na mei 2018 wordt gegund aan enige partij, na het doorlopen van een (Europese) aanbestedingsprocedure.

We merken op dat door de Provincie Limburg in 2016 een nieuw OV-onderhoudscontract wordt aanbesteedt. Binnen deze aanbesteding participeren de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen en de Parkstad-regio. Deze aanbesteding beperkt zich echter tot enkel het product correctief onderhoud. Het betreft dus geen ontzorgingscontract. Voor diensten zoals aanleg en beheer zullen aparte overeenkomsten moeten worden gesloten. Dit heeft niet onze voorkeur. Aanhaken hierbij ligt dus niet voor de hand.

7. Financiën

Bij het realiseren van de taakstellende bezuiniging worden er wijzigingen in het areaal aan voorzieningen doorgevoerd zodat dit resulteert in een besparing van € 25.000 in 2016 en 2017 en € 37.500 vanaf 2018.

De keuzeoptie volledige ombouw naar LED vraagt vervolgens een investering van € 1.141.920. Het volgende schema maakt de opbouw baten/lasten inzichtelijk.

			2017	2018	2019	2020
Investering	1.141.920					
Rente 4%	45.677	vanaf 2018	22.838	45.677	45.677	45.677
Besparing op energie- en onderhoud	-58.145	vanaf 2018	-29.073	-58.145	-58.145	-58.145
Stelpost vervanging/onvoorzien			6.234	12.468	12.468	12.468
Versnelde afschrijving op armaturen (incidenteel 2017: pm)			pm	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0
<i>Bedragen in €</i>						

De investering wordt afgedekt uit de Algemene Reserve waardoor de reservepositie van de gemeente Valkenburg aan de Geul afneemt met € 1.141.920.

In ruil hiervoor worden de Duurzaamheidsdoelstellingen (per direct) gehaald. Hiernaast heeft de investering positieve effecten op de kwaliteit van openbare verlichting (veiligheid en leefbaarheid).

De rente op deze investering wordt afgedekt door de besparing op energie en onderhoud.

De versnelde afschrijving op armaturen zal incidenteel drukken op het boekjaar 2017.

De financiële consequenties van dit besluit (zijnde een vermindering van de reservepositie van de gemeente Valkenburg aan de Geul met € 1.141.920) worden betrokken bij de vaststelling van de begroting 2017 ev.

8. Communicatie

N.v.t.

9. Afwegingen en Advies

1. Het College mandateren om samen met de Cie SOB uitvoering te geven aan de taakstellende bezuiniging op het budget Openbare Verlichting;
2. In één keer vervangen van alle resterende armaturen door LED (exclusief de verlichting in het centrum van Valkenburg voortkomend uit het Centrumplan);
3. De volledige ombouw naar LED in 2017 (laten) uitvoeren;
4. Een krediet ter grootte van € 1.141.920 reserveren in de begroting 2017;
5. Een jaarlijkse stelpost ter grootte van € 12.468 reserveren voor het vervangen van slechte lichtmasten en onvoorziene omstandigheden;
6. Een nieuw ontzorgingscontract (per 26 mei 2018) voor het beheer en onderhoud van openbare verlichting (openbaar) aanbesteden;
7. Het College mandateren om namens uw Raad een beleidsdocument vast te stellen waarin
 - a. Een evaluatie is opgenomen van het huidige (en aflopende) beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2016;
 - b. Adviespunten 1 t/m 3 zijn verwerkt.
8. De financiële consequenties van dit besluit (zijnde een vermindering van de reservepositie van de gemeente Valkenburg aan de Geul met € 1.141.920) te betrekken bij de vaststelling van de begroting 2017 ev.

10. Bijlagen

N.v.t.

Het College van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De Raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het College van burgemeester en wethouders de dato 30 augustus 2016;

Gehoord de raadsadviescommissie SOB de dato 20 september 2016.

B e s l u i t :

1. Het College mandateren om samen met de Cie SOB uitvoering te geven aan de taakstellende bezuiniging op het budget Openbare Verlichting;
2. In één keer vervangen van alle resterende armaturen door LED (exclusief de verlichting in het centrum van Valkenburg voortkomend uit het Centrumplan);
3. De volledige ombouw naar LED in 2017 (laten) uitvoeren;
4. Een krediet ter grootte van € 1.141.920 reserveren in de begroting 2017;
5. Een jaarlijkse stelpost ter grootte van € 12.468 reserveren voor het vervangen van slechte lichtmasten en onvoorzienne omstandigheden;
6. Een nieuw ontzorgingscontract (per 26 mei 2018) voor het beheer en onderhoud van openbare verlichting (openbaar) aanbesteden;
7. Het College mandateren om namens uw Raad een beleidsdocument vast te stellen waarin
 - a. Een evaluatie is opgenomen van het huidige (en aflopende) beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2016;
 - b. Adviespunten 1 t/m 3 zijn verwerkt.
8. De financiële consequenties van dit besluit (zijnde een vermindering van de reservepositie van de gemeente Valkenburg aan de Geul met € 1.141.920) te betrekken bij de vaststelling van de begroting 2017 ev.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 10 oktober 2016.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter